

5) Udvalgets Forslag under Nr. 31:

	Foreslaaet		Bevilget	
	Sum.	St.	Sum.	St.
(Bet. 29. Den polytechniske Læreanstalt. Udg. 1.) Gager og Lønninger samt Honorarer for Forelæsningsger:				
a) Den forlangte Gage af 600 Rbd. til Docenten i Physik forandres til et Honorar af 400 Rbd. vedtoges med 58 Stemmer mod 2.	7,800.		7,800.	
b) Sammes Forslag: h) Honorar til en Docent i Mathematik forhøies med 200 Rbd. vedtoges med 55 Stemmer mod 7.				

7) Forslag af B. Schøler:

IV. Den polytechniske Læreanstalt:

Udgift 3. „Til den landøkonomiske Undervisning 200 Rbd.“ foreslaaets forandret til:		
3. a. Til den landøkonomiske Undervisning 200 Rbd.		
b. Til en reise-nde Lærer i den anvendte Naturlære . . .	800 —	
		1,000 Rbd.
forkastedes med 42 Stemmer mod 20.		

Formanden: Vi gaae dernæst til det sidste Affsnit, som omfatter det Dvrigte af Cultusministeriets Budget. Til dette Affsnit hører Udvalgets Forslag fra 32 til 38, og endvidere et Forslag af Rigsdagsmanden for Viborg Amts 1ste Valgkreds (Nørgaard), samt et Forslag af Rigsdagsmanden for Ringkjøbing Amts 1ste Valgkreds (B. Schøler), begge paa

det omdeelte Blad Nr. 34. Forhandlingerne over dette Affsnit ere saaledes aabnede.

Rigsdagsmanden for Ringkjøbing Amts 1ste Valgkreds har Ordet.

B. Schøler: Jeg har tilladt mig at modificere det i Regeringens Budget optagne Tilskud til Bøndeskoler saaledes, at det kommer til at hedde „Tilskud til høiere Bøndeskoler og Borgerkoler indtil 5000 Rbd.“ Anledningen dertil er, at der i flere navnlig af vore mindre Kjøbstæder er en stor Trang til at faae en høiere Undervisning, og navnlig til at faae Undervisning i Realkundskaber, men Communerne ere ikke istand til uden Hjælp at kunne faae saadan Undervisning bragt istand. Naar vi see hen til, at siden Skoleanordningen for Kjøbstæderne af 29 Juli 1814, hvort der er givet Lovbestemmelser for borgerlige Realskoler, og indtil Dato Intet er bleven realiseret i de fleste af vore Kjøbstæder, saa maa man vist erkjende, at der kan være Spøte til ved Opmuntring fra Statens Side at komme denne Trang, som er tilstæde, til Hjælp. Der er for endeel Aar siden oprettet en borgerlig Realskole i Odense, som faaer et aarligt Tilskud fra Staten af 500 Rbd. og med dette Tilskud concurrerer den meget heldig med den videnskabelige Realskole i Aarhus, som aarlig koster Staten mange Tusinder. Jeg har brugt Ordet „høiere Borgerkoler“ for at adskille dem fra det i Forordn. af 1814 omtalte borgerlige Realskoler, hvis Oprettelse er Regeringens Sag, da den ansætter Lærere og giver Bestemmelser for den hele Undervisning. Ved at bruge ovennævnte Udtryk har jeg ogsaa villet stille disse Skoler i Klasse med de høiere Bøndeskoler, som oprettes ved private Krafter, men understøttes af Staten med et lille Tilskud, hvorved man udretter det Samme med Hundreder, som Staten udretter med sine Tusinder, og endogsaa maafee mere, hvis den skal paatage sig at oprette dem. Der er i de senere Aar i de fleste af de mindre jydsk Kjøbstæder følt Trang til saadanne Undervisningsanstalter, og Borgerne have dannet Foreninger for at oprette saadanne Skoler; men det er rimeligt nok, at det kunne de ikke gjøre, medmindre de faae nogen Hjælp fra det Df-